

Eyüp Sultan Camii-i Şerifi'nde

PROF. DR. M. YAŞAR KANDEMİR İLE

≈ ŞİFÂ-İ ŞERÎF DERSLERİ ≈

EŞ - ŞİFÂ Bİ-TA'RÎFİ HUKÛKİ'L - MUSTAFÂ

— KÂDİ İYÂZ —

121. Ders | 16.Eylül.2018, Pazar

Ders Konusu:

2. Bölüm: Resûl-i Ekrem'in İnsanlar Üzerindeki Hakları

2. Kısım: Resûl-i Ekrem'e İtaat Etmenin Farz Olduğu

KİTAPTAKİ YERİMİZ

Arapça Kaynak sf. 476 | Türkçe Şerh, Cilt.2 - sf. 284

Dersin Video, Ses Kayıtlarına
ve Kaynaklı Ders Notlarına

www.sifaiserif.com

adresinden veya karekodu okutarak
erişebilirsiniz.

Şifa-i Şerif Hakkında Kısa Bilgi:

ŞİFÂ-İ ŞERÎF gönüllerde Peygamber sevgisini tutuşturmak, onu bütün yönleriyle tanıtip anlatmak ve Müslümanlara, Sultân-ı Enbiyâ'nın haklarını savunmayı öğretmek maksadıyla yaklaşık dokuz asır önce Endülüslü tanınmış alim Kâdî İyâz tarafından yazılmıştır.

Eserin Türkçe Şerhi

Şifâ-i Şerîf Şerhi (3 cilt)

Prof. Dr. Mehmet Yaşar Kandemir

Tahlil Yayınları, www.tahlilyayinlari.com

وقال السَّمَرَقَنْدِي: يقال: أَطِيعُوا اللَّهَ فِي فَرَائِضِهِ ، وَالرَّسُولَ فِي سُنَّتِهِ .
وقيل: أَطِيعُوا اللَّهَ فِيمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ ، وَالرَّسُولَ فِيمَا بَلَّغَكُمْ .

ويقال: أَطِيعُوا اللَّهَ بِالشَّهَادَةِ لَهُ بِالرُّبُوبِيَّةِ ، وَالنَّبِيَّ بِالشَّهَادَةِ لَهُ بِالنَّبَوَّةِ .

Tefsir âlimi ve Hanefî fakihî Ebü'l-Leys es-Semerkindî de (v. 373/973) şöyle demiştir:

“Allah’a ve Resûlüne itâat edin” âyetinin mânasını âlimler şöyle açıklamışlardır: “Allah’ın Kur’ân-ı Kerîm’de size farz kıldığı şeylere ve Resûlullah’ın sünnet olarak ortaya koyduğu esaslara itâat edin.”

Bu âyeti şöyle açıklayanlar da olmuştur: “Allah’ın size haram kıldığı, Resûlullah’ın ise size tebliğ ettiği her şeye itâat edin.”

Yani Resûl-i Ekrem “Allah şöyle buyurdu” diye Allah Teâlâ’ya nisbet etmese bile, onun ağzından çıkan her buyruğa itâat etmek gerekir.

Bir başka yorum ise şöyledir: “Allah Teâlâ’nın her şeyin Rabbi, yaratıcısı ve sâhibi olduğunu kabul etmek, Muhammed aleyhisselâmın Allah’ın Peygamberi olduğuna şehâdet etmektir.”

١١٤٤ - حدثنا أبو محمد بن عتاب بقراءتي عليه ، حدثنا حاتم بن محمد ، حدثنا أبو الحسن : عليّ [بن محمد] بن خلف ، حدثنا محمد بن أحمد ، حدثنا محمد بن يوسف ، حدثنا البخاري ، حدثنا عبدان ، أخبرنا عبد الله ، أخبرنا يونس ، عن الزُّهري ، أخبرني أبو سلمة بن عبد الرحمن ، أنه سمع أبا هريرة يقول : إن رسول الله ﷺ قال : «مَنْ أَطَاعَنِي فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ ، وَمَنْ عَصَانِي فَقَدْ عَصَى اللَّهَ ، وَمَنْ أَطَاعَ أَمِيرِي فَقَدْ أَطَاعَنِي ، وَمَنْ عَصَى أَمِيرِي فَقَدْ عَصَانِي»^(١).

Ebû Hüreyre radiyallahu anhin rivâyetine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

«مَنْ أَطَاعَنِي فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ ، وَمَنْ عَصَانِي فَقَدْ عَصَى اللَّهَ ، وَمَنْ أَطَاعَ أَمِيرِي فَقَدْ أَطَاعَنِي ، وَمَنْ عَصَى أَمِيرِي فَقَدْ عَصَانِي» “Bana itâat eden Allah’a itâat etmiş, bana karşı gelen Allah’a karşı gelmiş olur. Benim emîrime itâat eden bana itâat etmiş, benim emîrime karşı gelen de bana karşı gelmiş olur.”¹

Allah ve Peygamber dışındaki şahısların emirlerine itâatin ölçüsü, onların buyruklarının Allah’ın ve Peygamber’in emirlerine aykırı olmamasıdır. Peygamber Efendimiz bu konuda şöyle buyurmuştur: «لَا طَاعَةَ إِلَّا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ» “Yaratana isyân söz konusu olduğunda, yaratılana itâat edilmez.”²

Peygamber’e İtâat Etmek, Allah’a İtâat Etmektir

Bu hadîs-i şerîfe göre Resûlullah’a itâat etmek, Allah’a itâat etmektir. Çünkü ona itâat etmeyi Allah emretmiştir. Resûlullah’a itâat etmek, Allah’ın emrettiği şeyi yapmak ve O’na itâat etmektir.

Allah Teâlâ, Cehennem’in en alt tabakalarında cezâlarını çekmekte olan kâfirlerin şöyle diyeceklerini haber vermektedir:

«يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَا لَيْتَنَا أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ» “Kâfirler; yüzleri ateşte çevrilip dururken, “Yazık bize!” derler. “Keşke Allah’a itâat etseydik, keşke Peygambere itâat etseydik!”³ Görüldüğü üzere kâfirler, bir şeyi temenni etmenin kendilerine hiç fayda vermeyeceği bir zamanda Resûlullah’a itâat etmeyi temenni edecekler.

فطاعةُ الرُّسُولِ من طاعةِ الله ؛ إذ اللهُ أمرُ بطاعته ؛ فطاعته امتثالٌ لما أمر اللهُ به ، وطاعةٌ له .

وقد حَكِيَ اللهُ عن الكُفَّارِ في دَرَكَاتِ جَهَنَّمَ : ﴿ يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَلَيْتَنَّا أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ ﴾ [الأحزاب : ٦٦] ؛ فتمنَّوا طاعته حيث لا ينفعهم التمني .

1. Buhârî, Ahkâm 1, nr. 7137; Müslim, İmâre 32, 33, nr. 1835.

2. Ahmed ibni Hanbel, Müsned, I, 131, 49, V, 66.

3. Ahzâb 33/66.

۱۱۴۵ - وقال عليه السلام: «إذا نهيتكم عن شيء فاجتنبوه ، وإذا أمرتكم [بأمر] فأتوا منه ما استطعتم»^(۲).

Peygamber aleyhisselâm şöyle buyurmuştur: “Size herhangi bir şeyi yasakladığım zaman ondan kesinlikle sakının, bir şeyi emrettiğimde de onu, gücünüz yettiği ölçüde yerine getiriniz.”

Hadisin tamamı şöyledir: “Herhangi bir konuyu size emredip yasaklamadığım sürece, siz de beni kendi hâlime bırakınız. Sizden önceki ümmetleri çok sual sormaları ve peygamberlerine karşı münâkaşaya dalmaları helâk etti. Size herhangi bir şeyi yasakladığım zaman ondan kesinlikle sakınınız, bir şeyi emrettiğimde de onu, gücünüz yettiği ölçüde yerine getiriniz.”¹

Ebû Hüreyre radiyallahu anhdan rivâyet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem:

«كُلُّ أُمَّتِي يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ أَبَى» “İstemeyenler dışında, ümmetimin tamamı Cennet’e girer.” buyurdu. Bunun üzerine ashâb-ı kirâm:

“Ey Allah’ın Elçisi, Cennet’e girmeyi kim istemez ki?” diye sorunca Peygamber Efendimiz şu cevabı verdi:

«مَنْ أَطَاعَنِي دَخَلَ الْجَنَّةَ، وَمَنْ عَصَانِي فَقَدْ أَبَى» “Bana itaat edenler Cennet’e girer, bana karşı gelenler ise Cennet’i istememiş demektir.”²

۱۱۴۶ - وفي حديث أبي هريرة [رضي الله عنه] عنه عليه السلام: «كُلُّ أُمَّتِي يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ أَبَى».

قالوا: [يا رسول الله!] وَمَنْ يَأْبَى؟ قال: «مَنْ أَطَاعَنِي دَخَلَ الْجَنَّةَ ، وَمَنْ عَصَانِي فَقَدْ أَبَى»^(۳).

1. Buhârî, İ’tisâm 2, nr. 7288; Müslim, Hac 412, nr. 1337.

2. Buhârî, İ’tisâm 2, nr. 7280.

Ona İtâat Eden Kurtulur

Bir başka sahîh hadise göre Peygamber aleyhisselâm şöyle buyurmuştur:

“Benim ve Allah’ın benimle gönderdiği İslâm’ın durumu, bir topluluğa gelip şöyle diyen kişinin durumuna benzer:

‘Ey Milletim, gerçekten ben, üzerinize gelmekte olan bir orduyu gözlerimle gördüm. Ben, size bu tehlikeyi bildiren apaçık bir haberciyim. Binaenaleyh canınızı kurtarmaya bakın!’

‘Bu sözler üzerine ahâlinin bir kısmı ona itâat etti ve akşamdan yola çıkarak tabîi bir yürüyüşle bulundukları yeri terkedip gittiler ve kurtuldular. Bir kısmı da onu yalanladığı için yerlerinde kaldılar. Ordu onlara sabaha karşı baskın verdi ve hepsinin kökünü kazıdı. İşte bu hâl, bana itâat, getirdiklerime ittibâ edenler ile bana isyân ve Hak’tan getirdiklerimi yalanlayan kimselerin durumudur.’¹

Bir başka hadîs-i şerîfe göre Peygamber Efendimiz’le bizim durumumuz şuna benzer: “Bir kimse bir ev yapmış, orada vereceği ziyâfete insanları dâvet etmek için bir dâvetçi göndermiştir. Dâveti kabul edenler eve gitmiş, ziyâfete katılmıştır. Dâveti kabul etmeyenler ise eve gitmemiş ve ziyâfete katılmamıştır. Bu misâldeki ev Cennet, dâvetçi de Muhammed aleyhisselâmdır. Muhammed aleyhisselâma itâat edenler Allah’a itâat etmiş olur. Muhammed aleyhisselâma karşı gelenler de Allah’a karşı gelmiş olurlar. Muhammed aleyhisselâm, mü’min ile kâfiri birbirinden ayırandır.”

١١٤٧ - وفي الحديث الآخر الصحيح ، عنه عليه السلام : «مَثَلِي وَمَثَلُ مَا بَعَثَنِي اللَّهُ بِهِ (١١٠/ب) كَمَثَلِ رَجُلٍ أَتَى قَوْمًا ، فَقَالَ : يَا قَوْمُ ! إِنِّي رَأَيْتُ الْجَيْشَ بَعَيْنَيَّ ، وَإِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْعُرْيَانُ ، فَالنَّجَاءُ ؛ فَأَطَاعَهُ طَائِفَةٌ مِنْ قَوْمِهِ ، فَأَذَلَّجُوا ، فَانْطَلَقُوا عَلَى مَهْلِهِمْ فَجَبَوْا ؛ وَكَذَّبَتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ فَأَصْبَحُوا مَكَانَهُمْ ، فَصَبَّحَهُمُ الْجَيْشُ فَأَهْلَكَهُمْ وَاجْتَا حَهُمْ ؛ فَذَلِكَ مَثَلُ مَنْ أَطَاعَنِي ، وَاتَّبَعَ مَا جِئْتُ بِهِ ، وَمَثَلُ مَنْ عَصَانِي وَكَذَّبَ مَا جِئْتُ بِهِ مِنَ الْحَقِّ»^(١).

١١٤٨ - وفي الحديث الآخر في مثله : «كَمَثَلِ مَنْ بَنَى دَارًا وَجَعَلَ فِيهَا مَأْدُبَةً ، وَبَعَثَ دَاعِيًا ؛ فَمَنْ أَجَابَ الدَّاعِيَّ دَخَلَ الدَّارَ ، وَأَكَلَ مِنَ الْمَأْدُبَةِ ؛ وَمَنْ لَمْ يُجِبِ الدَّاعِيَّ لَمْ يَدْخُلِ الدَّارَ وَلَمْ يَأْكُلْ مِنَ الْمَأْدُبَةِ ؛ فَالِدَارُ : الْجَنَّةُ ، وَالدَّاعِي : مُحَمَّدٌ ﷺ . فَمَنْ أَطَاعَ مُحَمَّدًا فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ ، وَمَنْ عَصَى مُحَمَّدًا فَقَدْ عَصَى اللَّهَ ؛ وَمُحَمَّدٌ فَرَقٌ بَيْنَ النَّاسِ»^(٢).

Hadisin baş tarafı şöyledir: Câbir ibni Abdillâh radıyallahu anhu’nun rivâyet ettiğine göre bir gün Peygamber Efendimiz uyurken melekler onun yanına geldi ve bir kısmı “O uyuyor.” dedi. Bir kısmı ise “Onun gözü uyusa da kalbi uyanıktır” dedi. Yine melekler “Bu zâtı anlatan

güzel bir misâl vardır; ona bu misâli anlatınız” dediler. Meleklerin bir kısmı aynı şekilde “İyi ama o uyuyor” dedi. Bir kısmı ise “Gözü uyusa da kalbi uyanıktır” dedi. Sonra da: “Onun misâli bir ev yapan, orada vereceği ziyâfete insanları dâvet etmek için bir dâvetçi gönderen kimseye benzer” diye başlayan konuşmayı yaptılar.²

“Ey Peygamber, Biz seni bir şahit, bir müjdeci ve bir uyarıcı, Onun izniyle Allah’a çağıran bir dâvetçi ve nûr saçan bir kandil olarak gönderdik.”³ âyetinde de Resûlullah’ın bir dâvetçi olduğu belirtilmektedir.

1. Buhârî, İ’tisâm 2, nr. 7283; Müslim, Fezâil 16, nr. 2283.

2. Buhârî, İ’tisâm 2, nr. 7281.

3. Ahzâb 33/45-46.

فصل

[فِي وَجُوبِ اتِّبَاعِهِ وَامْتِثَالِ سُنَّتِهِ وَالْاِقْتِدَاءِ بِهِدْيِهِ]^(۳)

وَأَمَّا وَجُوبُ اتِّبَاعِهِ وَامْتِثَالِ سُنَّتِهِ وَالْاِقْتِدَاءِ بِهِدْيِهِ ؛ فَقَدْ قَالَ تَعَالَى : ﴿ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ﴾ [آل عمران : ۳۱].

وَقَالَ : ﴿ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴾ [الأعراف : ۱۵۸].

وَقَالَ : ﴿ فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴾ [النساء : ۶۵] أي ينقادون

Bu âyet, Müslümanların, aralarında çıkan anlaşmazlıklarda, Resûl-i Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem vereceği hükmü gönül rızasıyla benimsemeleri gerektiğini anlatmaktadır. Âyetin nüzûl sebebi, Muhâcirlerden Zübeyr ibni Avvâm ile Ensârdan bir zât arasında çıkan bahçe sulama anlaşmazlığıdır. Su arkı önce Hz. Zübeyr'in

hurmaliğine uğruyor, sonra Medineli bir sahâbînin tarlasını suluyordu. Hz. Zübeyr hurmalığını sulayacağı sırada Medineli sahâbî suyu önce kendisinin kullanacağını söyleyerek ona itiraz edince, anlaşmazlığı Peygamber Efendimiz'e iletiler; o da: "Zübeyr! Bahçeni sula, sonra suyu alıkoymayıp komşuna ver!" buyurdu. Fakat kom-

3. Resûl-i Ekrem'e Tâbi Olmanın, Sünnetine ve Gösterdiği Yola Uymanın Farz Olduğu

Peygamber Efendimiz'e tâbi olmanın, sünnetine uymanın ve yolunda yürümenin farz olduğu konusunda şöyle âyet-i kerîmeler vardır:

«قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ» “De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız, bana uyun ki, Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın.”¹

«فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ» «Öyleyse Allah'a îmân edin, Allah'a ve O'nun sözlerine îmân eden o ümmî Peygambere de îmân edin. Ve ona uyun ki doğru yolu bulasınız.»²

Bu âyetin baş tarafı şöyledir: “Şöyle de: ‘Ey insanlar! Elbette ben, göklerin ve yerin sahibi olan, Kendisinden başka ilâh bulunmayan, dirilten ve öldüren Allah'ın hepinize birden gönderdiği elçisiyim.”

«فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا» “Rabbine yemin olsun ki, onlar aralarında meydana gelen anlaşmazlıklarda seni hakem yapmadıkça, sonra da verdiği hükümlere, içlerinde bir sıkıntı duymadan tamamen teslim olmadıkça mü'min olamazlar.”³

şusu: “Ey Allah'ın Elçisi! O, halanın oğlu olduğu için mi böyle hükmediyorsun?” diye Resûl-i Ekrem'in verdiği karara itiraz etti. Peygamberlik makamına gerekli saygının gösterilmediğini gören Resûlullah'ın rengi attı ve Hz. Zübeyr'e su hakkını sonuna kadar kullanmasını tavsiye ederek: “Zübeyr! Tarlanı sula. Sonra suyu, hurma ağaçlarının köklerine ulaşınca kadar bahçende tut.” buyurdu. İşte bu âyet de bu olay üzerine nâzil oldu.¹

Bu âyet-i kerîmedeki “tamamen teslim olmadıkça” ifâdesi, vereceğin hükme tam mânasıyla boyun eğmedikçe îmân etmiş sayılmazlar demektir.

لِحَكْمِكَ؛ يَقَالُ: سَلِّمْ، وَاسْتَسَلِّمْ، وَأَسْلَمَ؛ إِذَا انْقَادَ.

1. Âl-i İmrân 3/31.
2. A'râf 7/158.
3. Nisâ 4/65.

1. Buhârî, Mûsâkât 6, 7, nr. 2359-2361, Sulh 12, nr. 2708; Müslim, Fezâil 129, nr. 2357; Kandemir, Zavalı, Şimşek, Âyet ve Hadislerle Açıklamalı Kur'an-ı Kerim Meâli, Nisâ 4/65. âyetin dipnotu.

وقال: ﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا﴾^(۱) الآية [الأحزاب: ۲۱].

﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا﴾ Allah'a ve âhiret gününe kavuşmayı uman ve Allah'ı çok anan kimseler için, Allah'ın Elçisinde size güzel bir örnek vardır.”²

Hiz. Ömer, Peygamber Efendimiz'in vefâtından sonraki yıllarda Hacerülesved'i öpmüş ve Resûlullah'ı kendisine örnek aldığını belirterek ona şöyle hitap etmişti: “Senin bir taş olduğunu biliyorum; kimseye ne faydan dokunur ne de zararın. Eğer Resûlullah'ın öptüğünü görmeseydim, seni öpmezdim.”³

Peygamber'i Örnek Almak Ne Demektir?

Ünlü sûfilerden Hakîm et-Tirmizî⁴ (v. 320/932) şöyle demiştir: Resûlullah'ı örnek almak demek, onun getirdiği dini kabul etmek, sünnetine uymak, sözüne ve fiiline aykırı davranmamak demektir. Birçok müfessir de onu örnek almayı böyle açıklamıştır.

Bu âyette, Resûlullah Efendimiz ile birlikte savaşa katılmayanların ve davranışlarında ona uymayanların azarlandığı da söylenmiştir.

Tanınmış sûfî müfessir Sehl ibni Abdillâh et-Tüsterî⁵ (v. 283/896) şöyle demiştir: “Bizi kendilerine nimet verdiklerinin yoluna ilet.”⁶ demek, Peygamberin sünnetine tâbi olanların yoluna ilet, demektir.” Allah Teâlâ kullarına Resûlullah'ın sünnetine tâbi olmalarını emretmiş, ona tâbi olmak sûretiyle doğru yolu bulacaklarını belirtmiştir.¹ Çünkü Cenâb-ı Hak kullarını şirk ve günahattan temizlemek, onlara Kitâb'ı ve hikmeti (sünneti) öğretmek ve kendilerini doğru yola iletmek için Resûlünü hidâyet ve hak din ile göndermiştir.

قال محمد بن علي الترمذي^(۲): الأُسْوَةُ في الرسولِ الاقتداءُ به ، والاتباعُ لِسُنَّتِهِ ، وتركُ مخالفتِهِ في قولٍ أو فعل .
وقال غيرُ واحدٍ مِنَ المفسِّرينَ بمعناه .
وقيل : هو عِتَابٌ للمتخلفين عنه .

وقال سَهْلٌ^(۳) في قوله تعالى: ﴿صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ﴾ [الفاتحة: ۷]. قال: بمتابعة السُّنَّةِ؛ فأمرهم تعالى بذلك ، ووعدهم الاهتداء باتباعه ؛ لأنَّ الله تعالى أرسله بالهُدَى ودين الحق لِيُرَكِّبَهُمْ وَيُعَلِّمَهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ ، وَيَهْدِيَهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ، ووعدهم محبَّتَهُ تعالى في الآية الأخرى وَمَغْفِرَتَهُ إِذَا اتَّبَعُوهُ ، وآثروه على أهوائهم ، وما تَجَنَّبُ (ب/۱۱۰) إليه نفوسُهُمْ؛ وأنَّ صَحَّةَ إيمانهم بانقيادهم له ، ورضاهم بحُكْمِهِ ، وتركِ الاعتراضِ عليه .

2. Ahzâb 33/21.

3. Buhârî, Hac 50, 60, nr. 1597, 1610; Müslim, Hac 249-251, nr. 1270.

4. Hakîm et-Tirmizî hakkında bilgi için bk. I, 98.

5. Sehl ibni Abdillâh et-Tüsterî hakkında bilgi için bk. I, 77.

6. Fâtîha 1/7.

1. «وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ» (A'râf 7/158) buyurmuştur.

GELECEK DERS

Tarih: 23 Eylül 2018, Pazar

Zaman: Öğle Namazından bir saat önce

Yer: Eyüp Sultan Camii-i Şerif'inde

yapılması planlanmaktadır.